

Antistollen en anti antistollen

Orale antistolling werd ontdekt nadat koeien hooi aten waar zoete klaver in zat. Ze bleken ernstige heamorrhagische ziekten te krijgen waaraan ze soms ook doodgingen. Aanvankelijk sprak men ook van de zoete-klaver-ziekte: het gebrek aan stolling nam progressief toe bij het eten ervan en na staken van consumptie en na vers bloedtransfusie herstelden de koeien.

Wellicht heeft u wel eens gelezen of gehoord dat rattengif warfarine bevat waardoor de beestjes doodgaan aan massale inwendige bloedingen. Vandaag las ik in de krant dat in Nepal de plaatselijke Bengaalse gier en de dunsnavelgier van de ondergang gered zijn. Wat was het geval ? Vanaf 1990 stierven veel Aziatische gieren om raadselachtige redenen. De oorzaak die achterhaald werd was dat veehouders preventief en zeker aan zieke dieren diclofenac geven. Gieren die deze kadavers opruimen wordt dat fataal door uitval van de nieren. Sommige landen waaronder Nepal hebben intussen Diclofenac verboden. En voederplaatsen voor gieren waar ze schone karkassen kunnen leegeten, hebben ertoe geleid dat het aantal broedparen voor het eerst sinds jaren weer stijgt.

Als Trombosedienst zijn we alert op co-medicatie die de bloedstolling op meerdere

manieren aangrijpt. Diclofenac beïnvloedt niet de INR maar heeft als prostaglandinesynthetaseremmers wel effect op de functie van de bloedplaatjes. Lastiger is het met de vele voedingssupplementen die aanbevolen worden.

Zo kun je bij de drogist Cranberrypillen kopen voor een goede 'blaasbalans'. De urine wordt er zuurder van waardoor vrouwen met aanleg voor blaasontsteking inderdaad minder vaak last hiervan hebben: bacteriën krijgen zogezegd minder kans. Wanneer ze dit in combinatie met orale antistolling gebruiken dan kan de INR tot gevaarlijke hoogten stijgen omdat Cranberries een remmende werking op het CYP2C9 enzym hebben. Dat is nl een van de belangrijkste katalysatoren in het metabolisme van coumarines. Er is casuïstiek beschreven met fatale afloop. Liever in combinatie met orale antistolling dus wat extra vitamine C gebruiken; ascorbinezuur geeft ook een lagere urine-PH.

Wist u overigens dat Cranberries veel op Terschelling voorkomen ? Daar schijnt dit besje een succesvol voorwerp van toeristische exploitatie te zijn. Niet alleen in restaurants en souvenirwinkels: bakkers bakken er zelfs cranberrycake. Misschien smaakt die wel erg lekker - met veel dubbel zoete slagroom.